

Pårørendesamarbejde i Socialpædagogisk Center Næstved

NÆSTVED

Forord

Når dem, vi elsker, har det godt, er det ingen sag at være tæt på. Men når de har det skidt, bliver man som pårørende sat på prøve og får tildelt en rolle, der ofte er krævende, og som kaster mange bekymringer af sig. De pårørende kan komme til at føle, at de står alene med sorger og frustrationer og kan måske have svært ved at overskue, hvor de kan gå hen for at få hjælp. Derfor er samarbejde vigtigt.

Et godt samarbejde betyder meget for trivslen og trygheden, både hos borgeren, de pårørende og medarbejderne. Socialpædagogisk Center Næstved vil med pårørendebrochuren understrege, at vi ønsker et positivt og konstruktivt samarbejde.

Formålet med brochuren er at styrke samarbejdet mellem pårørende og medarbejdere, hvor den enkelte borger er centrum for samarbejdet. Samarbej-

det skal understøtte inddragelsen af borgeren, dennes selv- og medbestemmelse og indflydelsen på deres eget liv. Samarbejdet omkring borgeren kan til tider være dilemmafyldt.

Brochuren dækker støtte- og botilbud i Socialpædagogisk Center Næstved. Her bor der borgere, der på trods af udfordrende handicaps, er fuldt myndige og har ret til selvbestemmelse. Det kan være dilemmafyldt for både den pårørende og medarbejderen, som kan føle sig i klemme mellem lovgivning og en forståelse for den pårørendes ønske. Derfor er dialog vigtig.

I Brochuren er der emner, som skal være med til at sikre det værdifulde samarbejde.

Hvem er pårørende?

En pårørende er ofte et familiemedlem, mor, far, søster, bror eller børn. Men en pårørende kan også være en god ven, en gammel nabo, en frivillig eller noget helt fjerde. Derfor kan en pårørende både være en midlertidig relation, ligesom det kan være en relation, borgeren har hele livet. En pårørende er altså en person, som borgeren tillægger en særlig værdi i sit liv, og som borgeren ønsker, skal være en del af sit liv.

Brochuren vedrører pårørende, der har et nært forhold til et menneske med særlige psykiske, fysiske og/eller sociale udfordringer. Livet som pårørende er givende, men kan også være udfordrende og be-

lastende, fordi man i forsøget på at hjælpe og støtte risikerer at give for meget af sig selv både psykisk og fysisk. I værste fald risikerer de pårørende at blive så belastede, at de ikke længere kan støtte deres nærtstående, men derimod selv får brug for hjælp.

Brochuren skal være med til at støtte de pårørende i deres hverdag og skabe en mere omsorgsfuld og understøttende ramme.

Det anerkendende samarbejde om borgerens liv

Når en borger flytter ind på et botilbud, er det væsentligt at få etableret et godt samarbejde mellem borgere, pårørende og medarbejderne. Ofte har de pårørende længe været borgerens væsentligste relation. De pårørende har derfor en stor viden om borgeren, ligesom de ofte har borgerens fortrolighed og tillid. Derfor kan den pårørende være en fantastisk ressource og en god indgang for det professionelle samarbejde med borgeren.

I hverdagen samarbejder borgeren med medarbejdere på botilbuddet. Således bliver de rammer og vilkår, som botilbuddet har, også en væsentlig del af borgerens liv.

Der er stor forskel på hvilken rolle henholdsvis den pårørende og medarbejderen spiller i borgerens liv. Det er en forskel, som kan give anledning til konflikter. Det kræver villighed til at se og høre hinanden og indgå i samarbejdet med anerkendelse og åbenhed.

*Min mor og far
hjælper mig rigtig
meget, men de skal
ikke blande sig i
alting.*

Borger

Dialoger, der skal finde sted

Om tilknytning

Sammen med borgeren skal vi tale om, hvem der er en væsentlig kontakt i borgerens liv? Hvordan arbejder vi sammen om at støtte borgeren i at opleve en positiv tilknytning både til eksisterende relation og nye relationer?

Om selvbestemmelse

Hvordan bidrager vi hver især i et samarbejde, hvor formålet er at sætte borgeren i centrum? Hvordan respekterer vi borgerens selvbestemmelse og indflydelse på eget liv? Hvordan håndterer vi respektfuldt de dilemmaer, der kan opstå?

Om livsfaser

Overgangene i borgerens livsfaser kan være sårbare perioder for både borgerne og de pårørende. Der kan være behov for ekstra støtte. Hvordan og hvornår kan vi tale sammen, når der er brug for ekstra støtte? Hvordan skabes der tryghed, indsigt og forståelse i de overgange i livet, som borgeren skal igennem?

Om rolleafklaring

De pårørende og de fagprofessionelle medarbejdere kan og skal ikke udfylde hinandens roller. Derfor er rolleafklaring vigtig. Hvem gør hvad og hvem har ansvaret for hvad i borgerens liv?

Dilemma mellem selvbestemmelse og omsorgssvigt

En borger er flyttet ind på botilbud.
Her bestemmer han selv over sit eget liv.
Han drikker Cola og spiser væsentligt mere slik
end da han boede hjemme og har derfor taget på.
Han nyder sin selvbestemmelse.

*"Kan I ikke sige, at han kun må spise slik i weekenden?
Det er omsorgssvigt at lade ham spise så meget."*

Pårørende

*"Vi er opmærksomme på det, og vi gør hvad vi kan for at vejlede, men vi kan ikke bestemme det.
Dit barn bestemmer selv."*

Medarbejder

Gensidig kontakt

Gensidig kontakt er en væsentlig del af et vel-fungerende samarbejde. Det er derfor vigtigt at vide, hvordan medarbejdere og pårørende får fat i hinanden, og ikke mindst hvordan og hvor forskellige samtaler kan foregå.

Samtalerne vil med stor sandsynlighed indeholde forskellige synspunkter. En god dialog har ikke nødvendigvis til formål at nå til enighed, men at forstå hinanden og være villig til at respektere, at man ikke kan eller skal det samme.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at en god kontakt mellem de relationer, som borgeren har tæt på, er med til at bringe mere værdi i borgerens liv.

”Der er ikke noget bedre end når samarbejdet bare spiller, det giver både energi og løfter kvaliteten.”

Medarbejder

Dialoger, der skal finde sted

Om kommunikation

En god kontakt indebærer, at vi har kendskab til hinanden. Hvordan kommunikerer vi bedst i det daglige? Hvilke forventninger vi har til kommunikationen?

Åbenhed er centralt i forhold til hvilke interesser eller bevæggrunde, der er i spil, når vi siger, det vi gør.

Om inddragelse

Der kan være stor forskel på, hvor meget og hvor lidt de pårørende har mulighed at blive inddraget. Det afhænger af borgerens ønsker. Derfor er det væsentligt, at vi snakker om, hvordan inddragelsen kan foregå og om hvad?

Om rammer

Når en borger flytter ind på et botilbud, er der nogle rammer, som gør sig gældende. Det er rammer, der kan være svære for både borgeren og de pårørende at have indsigt i på forhånd. Derfor er det nødvendigt løbende at være i dialog om, hvordan vi sammen respekterer rammerne og samtidig ser alle muligheder?

Dilemma: Hvad er det gode liv?

En borger spiller på sin iPad de fleste nætter og har vendt rundt på sin døgnrytme.

Borgeren synes, at det er det gode liv, men den pårørende er bekymret.

"Det koster enormt mange kræfter når vi kæmper mod hinanden i stedet for med."

Pårørende

"Jeg elsker bare min mor, hun har altid været der for mig."

Borger

"Kan I ikke slukke for strømmen eller oplade iPad'en til 40%, så hun ikke kan spille så længe?"

Pårørende

"Det kan vi desværre ikke, for det vil være en magtanvendelse."

Medarbejder

Den gensidige tillid

Det er væsentligt, at medarbejdere og pårørende møder hinanden med gensidig tillid. Men virkeligheden er også, at der nogle gange går nogle erfaringer forud, som har gjort skade på tilliden. Nogle gange er der opstået misforståelser, forvirring og uoverensstemmelser, som kan have betydning for tilliden og dermed for hvordan vi møder hinanden.

Gensidig tillid er noget, der løbende skal dyrkes, vandes og holdes i live. Det kræver en indsats fra alle, og en villighed til at møde den anden med en tydelighed; så vi giver os til kende og ved, hvor vi har hinanden og nysgerrighed, så der er åbenhed for at lade sig påvirke og se andre perspektiver end sit eget.

”Vi har jo det samme mål, et godt liv for borgeren, men vi har meget forskellige opgaver.”

Medarbejder

”Det er en livsstil at være pårørende, og vi er altid i gang og vi slipper aldrig bekymringerne.”

Pårørende

Dialoger, der skal finde sted

Om undringer

I samarbejdet vil der opstå situationer vi undrer os over, men hvordan giver vi det til kende uden, at det bliver utidig indblanding? Det skal vi snakke om og finde en fælles vej, så vi hver især kan give vores undringer til kende med oprigtig venlighed og interesse.

Om tryghed

Tryghed er afgørende for tilliden i et samarbejde. Samtidig er det individuelt, hvad der skaber tryghed. Hvad er vigtigt for, at den enkelte kan føle sig tryk i samarbejdet, så vi minimerer usikkerhed, tvivl, frygt og bekymring?

Om gennemsigtighed

Nogle gange kommer vi til at gå ud fra at andre ved, det vi ved. Det gør de ikke altid. Derfor er det vigtigt at sige tingene højt for hermed at skabe gennemsigtighed. Hvad kan lade sig gøre og hvad kan ikke lade sig gøre - og hvorfor?

Om forventningsafstemning

Svigtede forventninger er en trussel mod tilliden, men forventninger kan vi kun kende, hvis vi har talt åbent om dem. Hvilke forventninger vi har til hinanden og til vores samarbejde? Hvordan kan vi fastholde et godt samarbejde, selvom alle forventninger ikke kan indfries?

Dagligdagsdilemma: Hvem gør hvad?

En borger skal til tjek hos lægen, men borgeren kommer ikke afsted, fordi der opstod forvirring i forhold til, hvem der skulle ledsage borgeren.

Pårørende: Det var en medarbejder, der skulle hjælpe ham til lægen.

Medarbejder: Vi troede, at den pårørende ville ledsage ham.

"Selvom det lyder hårdt, så håber jeg mit barn dør før mig."

Pårørende

"Jeg ville også nogle gange ønske at vilkårene var anderledes, men jeg kan jo ikke ændre lovgivningen."

Medarbejder

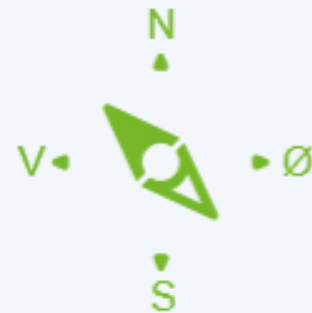
Vores værdier

Vi finder vejen sammen

Vi arbejder ud fra et menneskesyn, hvis fundament er, at "den jeg står over for, altid gør sit bedste". Det handler om gensidig respekt og værdighed, så alle oplever at være i et trygt miljø med rettidig omsorg, god trivsel og tillid.

Vi støtter den enkelte borger i at følge sine håb og drømme for livet.

I et tæt samarbejde med relevante samarbejdspartnere hjælper vi med at træde de stier der, for den enkelte, kan føre til den meningsfulde vej.

Fokus på livet

Vi har borgeren i centrum for indsatsen og har en tro på, at alle mennesker har ressourcer.

Vi er undersøgende på den enkelte borgers fortællinger om eget liv, håb og drømme, så vi på den måde sikrer, at den aktuelle livssituation bliver ledetråden for indsatsen.

Grundtanken er, at det ikke er borger der skal tilpasse sig systemet, men den professionelle understøttelse, der skal tilrette sig borgeren i en given livssituation.

Mestre livets vilkår

Vi er konstant nysgerrige på borgers ressourcer, kognitive forståelse og ikke mindst nærmeste udviklingszone.

Når vi arbejder med ressourcetænkningen, gør vi det ud fra en anerkendende tilgang, hvor vi afdækker, analyserer og sætter tiltag i gang, som skal styrke den enkelte borger til mestring af eget liv.

Et attraktivt sted at bo og leve

Vi skaber et udviklende miljø, hvor den enkelte borgers kompetencer styrkes og inviteres ind i et fællesskab, hvor der er høj ansvarlighed og åbenhed.

Det er vigtigt for os, at borgernes motivation gribes eller vises på vej - både i forhold til eget liv og i de sociale fællesskaber, så han eller hun kan leve et aktivt, deltagende og meningsfuldt liv.

Vi tror på, at vi som mennesker udvikles i relationen til andre og med det som ledestjerne, har vi aktiviteter, der understøtter de nære relationer, men også arrangementer på tværs af afdelinger, for at mangfoldiggøre relationerne og dermed skabe yderligere udviklingspotentiale hos den enkelte.

Fra brochure til konkret handling

Mål og tilkendegivelser i en brochure kan ikke stå alene. Denne pårørendebrochure skal følges op af handlinger for at få den effekt for pårørende, borgere og medarbejdere, som vi i fællesskab ønsker.

Pårørendebrochuren skal følges op af lokale handleplaner for de enkelte bosteder. Det er handleplaner, der skal sætte konkret handling bag brochuren's temaer og dialogemner. Handleplanerne skal tydeliggøre en struktur for informationer og vejledning for eksempel gennem et årshjul, så det er syn-

ligt, hvilken kommunikation man kan forvente på hvilket tidspunkt. Det kan være nyhedsbreve, individuelle samtaler, aktiviteter og andet godt relationsarbejde. Handleplanerne skal desuden forholde sig til, hvordan og hvor man tager kontakt ved behov.

Pårørendebrochuren er dynamisk - verden i dag er anderledes, end den var i går. Derfor skal pårørendebrochuren genbesøges én gang årligt med henblik på justeringer og tilretninger.

Socialpædagogisk Center Næstved

Ved Åsen 1

4700 Næstved

www.socialpædagogiskcenternæstved.dk

5588 2300

Næstved Kommune

Rådmandshaven 20

4700 Næstved

www.naestved.dk

NÆSTVED